

DECIZIE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Sveatoslav Moldovan
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Igor Postolati

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Postolati în interesele minorei Anastasia Postolati, împotriva Întreprinderii de Stat „Air Moldova” cu privire la rezilierea contractului de transport și încasarea sumei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Igor Postolati și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 10 decembrie 2012, Igor Postolati, în interesele minorei Anastasia Postolati, a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Air Moldova” cu privire la rezilierea contractului de transport și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 22 decembrie 2011, a achiziționat de la agenția „Air Moldova” biletul pentru transportarea fiicei sale pe ruta: 30.12.2011 Chișinău - Frankfurt (Germania), Frankfurt (Germania) - Washington (SUA); 20 ianuarie 2012 Washington (SUA) - Frankfurt (Germania); 21 ianuarie 2012 Frankfurt (Germania) - Chișinău. Prețul biletului a constituit 11914 lei, iar serviciul pentru însoțirea fiicei minore a constituit 2 467 lei.

Afirmă că la data de 30 decembrie 2011, fiica Anastasia Postolati a zburat în Washington (SUA). Datorită unor circumstanțe de ordin familiar, la data de 05 ianuarie 2012, dânsul s-a adresat, prin intermediul poștei electronice, la ÎS „Air Moldova”, solicitând anularea rezervării biletului din 20 ianuarie 2012 pe numele fiicei Anastasia, cu modificarea datei de zbor pentru luna mai 2012.

Indică că prin intermediul poștei electronice, colaboratorul ÎS „Air Moldova” a confirmat anularea biletului dat, dar a informat despre imposibilitatea modificării datei zborului fiindu-i propus să se adreseze la Comisia de examinare a reclamațiilor privitor la modificarea datei zborului.

Menționează că s-a adresat verbal la Agenția „Air Moldova”, solicitând restituirea prețului biletului de pe ruta Washington (SUA) -Frankfurt (Germania) - Frankfurt (Germania) - Chișinău, însă i-a fost refuzat, fiindu-i propusă restituirea doar a sumei de 707 lei.

Invocând dispozițiile art. 166, 239, 241, 243 CPC, reclamantul solicită admiterea acțiunii, rezilierea contractului de transport, încasarea de la Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul său a sumei de 5 957 lei și a taxei de stat în sumă de 178,71 lei

Prin hotărârea Judecătorei Botanica din 10 februarie 2016, acțiunea a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de Igor Postolati și menținută hotărârea primei instanțe.

La 25 august 2016, Igor Postolati a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră că instanța de apel a încălcat prevederile art. 130, 373 CPC, interpretând eronat și prevederile art. 268 CC.

Obiectează că instanța de apel nu s-a expus pe marginea cerinței privind rezilierea contractului, care a adus la încălcarea dreptului la un proces echitabil și la primirea deciziei eronate a instanței.

Remarcă că nici instanța de fond nici instanța de apel nu au luat în considerație că dânsul nu s-a dezis de bilet, dar a solicitat modificarea datei zborului pentru luna mai.

Indică că conform pct. 3.6 din Regulamentul intern al CA „Air Moldova”, biletele sunt valabile timp de un an de la data eliberării, sau un an de la data plecării cu condiția că utilizarea biletului va fi făcută pe parcursul unui an.

Reiterează că potrivit prevederilor art. 272 Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În această ordine de idei a indicat că termenul a început să curgă din luna august 2012, momentul aflării despre refuzul restituirii costului biletului.

Consideră că instanța de apel s-a limitat de a face referire la cele invocate în hotărârea instanței de fond, fără a mai verifica circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe și fără a se pronunța asupra motivelor invocate în apel.

Remarcă în acest sens că instanța de apel nu a procedat la un examen efectiv, real și consistent al mijloacelor, argumentelor și elementelor de probă, cel puțin pentru a da aprecierea pertinentă, în determinarea situației de fapt, încălcând astfel dreptul la un proces echitabil prevăzut de articolului 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 27 iunie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 159).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, în termenul legal.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de Postolati Igor a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează a fi admis, pornind de la următoarele.

Conform art. 445 alin (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să-l admită și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, precum și verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, se constată că cererea de chemare în judecată împotriva ÎS CA „Air Moldova” cu privire la rezilierea contractului de transport și încasarea sumei, a fost depusă de Igor Postolati la 10 decembrie 2012.

Instanța de fond examinând prezenta cerere a respins-o integral, ajungând la concluzia că cererea de chemare în judecată este depusă tardiv, soluție menținută și de instanța de apel.

În acest context, instanța de recurs remarcă că, verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, instanța de apel într-un mod arbitrar a considerat drept corectă și legală hotărârea primei instanțe.

Potrivit prevederilor art. 980 alin. (1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (cărauș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Conform art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Instanța de recurs constată că instanțele de judecată ierarhic inferioare, reținând la judecarea pricinii aceste prevederi legale, au constatat, prin prisma art. 268 lit. d)

Cod civil, că dreptul reclamantului la acțiune a apărut la 20 ianuarie 201, ziua efectuării zborului de retur pe ruta Washington-Frankfurt.

În același timp se constată că instanțele de judecată fundamentându-și soluția pe prevederile art. 268 lit. d) Cod civil, care indică că se prescriu *în termen de 6 luni* acțiunile privind litigiile ce izvorăsc din contractul de transport, au omis și nu au supus verificării prezentul litigiu prin prisma dispozițiilor art. 1021 alin. (1) Cod civil, care prevede că termenul de prescripție în raporturile de *transport este de un an*.

Pe de altă parte instanța de apel a lăsat fără examinare invocarea apelantului în sensul că termenul de prescripție a început să curgă din luna august 2012, momentul aflării despre refuzul restituirii costului biletului, mai mult că dânsul nu s-a dezis de bilet, dar a solicitat modificarea datei zborului pentru luna mai.

Or, din procesul-verbal nr. 3/6 din 02 februarie 2012 a Comisiei de examinare a reclamațiilor a ÎS „Air Moldova”, rezultă că Comisia a hotărât de a acorda permisiunea pasagerului de a modifica data zborului retur pentru luna mai 2012, Igor Postolati, însă, nefiind informat despre această hotărâre.

Asta în situația în care în speță se constată că contractul de transport încheiat între Igor Postolati în interesele minorei Anastasia Postolati, și Compania Aeriană „Air Moldova” a fost încheiat la 22 decembrie 2011 pentru transportarea persoanei (fiicei sale) pe ruta: 30.12.2011 Chișinău - Frankfurt (Germania), Frankfurt (Germania) - Washington (SUA); 20.01.2012 Washington (SUA) - Frankfurt (Germania); 21.01.2012 Frankfurt (Germania) – Chișinău, iar prețul biletului a constituit 11 914 lei și serviciul pentru însoțirea fiicei minore a constituit 2 467 lei.

În direcția Chișinău - Frankfurt - Washington contractul a fost executat fără careva pretenții din partea recurentului, acesta ulterior solicitând modificarea datei zborului pentru ruta Washington - Frankfurt – Chișinău.

Cele descrise denotă că decizia instanței de apel este lipsită de certitudine și nu are putere de convingere, pe când o hotărârea judecătorească trebuie să aibă o poziție fermă.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Postolati Igor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Igor Postolati în interesele minorei Anastasia Postolati împotriva Întreprinderii de Stat „Air Moldova” cu privire la rezilierea contractului de transport și încasarea sumei cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu